

ΟΙ ΑΓΙΟΙ ΑΓΓΕΛΟΙ

Ὁ Θεὸς εἶναι κτίστης καὶ δημιουργὸς τῶν ἀγγέλων, ποὺ τοὺς δημιούργησε ἐκ τοῦ μηδενὸς καὶ τοὺς ἔκανε κατὰ τὴ δική του εἰκόνα ἀσώματη φύση, ὡσὰν κάποιον ἄνεμο καὶ ἄυλη φωτιά, ὅπως λέγει ὁ θεῖος Δαβίδ· «Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα», περιγράφοντας τὴν εὐκνησία καὶ τὴ φλογερότητα καὶ τὴ θερμότητα καὶ τὴ διεισδυτικότητα καὶ τὴν ταχύτητα τοὺς στὸ θεῖο πόθο καὶ τὴ θεία ὑπηρεσία, καὶ τὴν ἀνοδική τους τάση καὶ τὴν ἀπομάκρυνσή τους ἀπὸ κάθε ὑλικὴ σκέψη.

Ὁ ἄγγελος λοιπὸν εἶναι ὑπαρξη πνευματικὴ, ἀεικίνητη, ἐλεύθερη, ἀσώματη, ποὺ ὑπηρετεῖ τὸ Θεό, καὶ κατὰ χάρι ἔχει λάβει στὴ φύση τῆς τὴν ἀθανασία, ποὺ τὸ σχῆμα καὶ τὴν κατάστασι αὐτῆς τῆς ὑπαρξης μόνον ὁ Κτίστης γνωρίζει. Καὶ ὀνομάζεται ἀσώματη καὶ ἄυλη σὲ σχέση μὲ ἡμᾶς· διότι καθετὶ πρὸ συγκρίνεται μὲ τὸ Θεό, τὸν μόνον ἀσύγκριτο, βρίσκεται ὅτι εἶναι δυσκίνητο καὶ ὑλικό, ἐπειδὴ μόνον τὸ θεῖο εἶναι ἀληθῶς ἄυλο καὶ ἀσώματο.

Εἶναι λοιπὸν ὁ ἄγγελος φύση λογικὴ, πνευματικὴ καὶ ἐλεύθερη, μεταβλητὴ σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφασή της, δηλαδὴ μεταβλητὴ μὲ τὴ θέλησή της· διότι καθετὶ ποὺ ἔχει δημιουργηθεῖ εἶναι καὶ μετάβλητο καὶ μόνον τὸ ἀδημιούργητο εἶναι ἀμετάβλητο. Ἐπίσης καθετὶ λογικὸ εἶναι ἐλεύθερο. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ ἄγγελος εἶναι λογικὴ καὶ πνευματικὴ φύση, εἶναι ἐλεύθερη· ἐπειδὴ ὅμως εἶναι φύση ποὺ ἔχει δημιουργηθεῖ, εἶναι μεταβλητὴ, μὲ δυνατότητα νὰ μένει σταθερὴ καὶ νὰ προοδεύει στὸ ἀγαθό, ἀλλὰ καὶ νὰ κατευθύνεται στὸ κακό.

Ἐπίσης, δὲν ἔχει τὴ δυνατότητα νὰ μετανοήσῃ, διότι εἶναι καὶ ἀσώματος. Ὁ ἄνθρωπος δηλαδὴ μπορεῖ νὰ μετανοήσῃ λόγω τῆς ἀσθενείας τοῦ σώματός του. Εἶναι ἀθάνατος ὅχι ἐκ φύσεως, ἀλλὰ κατὰ χάρι· διότι καθετὶ ποὺ ἔχει ἀρχή, ἔχει καὶ τέλος σύμφωνα μὲ τοὺς φυσικοὺς νόμους. Καὶ μόνος ὁ Θεὸς εἶναι αἰώνιος, ἢ καλύτερα πέραν ἀπὸ τὸ αἰώνιο· διότι ὁ Δημιουργὸς τοῦ κόσμου δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ χρόνο, ἀλλὰ εἶναι πέραν ἀπὸ τὸ χρόνο.

Οἱ ἄγγελοι εἶναι δεύτερα πνευματικὰ φῶτα, ποὺ παίρνουν τὸ φωτισμὸ ἀπὸ τὸ πρῶτο καὶ ἄναρχο φῶς καὶ δὲν ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ γλῶσσα καὶ ἀκοή, ἀλλὰ πληροφοροῦνται μεταξὺ τους τὰ προσωπικὰ διανοήματα καὶ τὶς ἀποφάσεις τους χωρὶς τὸν προφορικὸ λόγο.

Δημιουργήθηκαν λοιπὸν οἱ ἄγγελοι μὲ τὴ συνεργία τοῦ Λόγου, καὶ ἔφθασαν στὴν τελειότητα μὲ τὸν ἁγιασμὸ ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα

Πνεῦμα, καὶ μετέχουν στὸ φωτισμὸ καὶ τὴ χάρη ἀνάλογα μὲ τὸ ἀξίωμα καὶ τὸ ἀγγελικὸ τους Τάγμα (...).

Εἶναι ἱκανοὶ καὶ πρόθυμοι στὴν ἐκτέλεση τοῦ θεοῦ θελήματος, καὶ παρουσιάζονται ἀμέσως λόγῳ τῆς ταχύτητος τῆς φύσεώς τους παντοῦ, ὅπου τυχὸν προστάξει ἡ θεία θέληση, καὶ διαφυλάττουν τὰ μέρη τῆς γῆς, καὶ εἶναι ἄρχοντες τῶν λαῶν καὶ τῶν χωρῶν, ὅπως τοὺς ὅρισε ὁ Δημιουργός, καὶ τακτοποιοῦν τὰ ἀνθρώπινα καὶ μᾶς βοηθοῦν. Ὅπωςδὴποτε εἶναι ἀληθὲς ὅτι σύμφωνα μὲ τὸ θεῖο θέλημα καὶ πρόσταγμα εἶναι ἀνώτεροι ἀπὸ ἐμᾶς καὶ πάντοτε εἶναι στὴν ὑπηρεσία τοῦ Θεοῦ.

Ὁσιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός - Περί Ἀγγέλων

ΝΗΣΤΕΙΑ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Στις 15 Νοεμβρίου ξεκινά ἡ νηστεία των Χριστουγέννων. Εἶναι μια ελαφρά νηστεία, τρώμε ψάρι στο μεγαλύτερο διάστημα της. Ουσιαστικά εἶναι μια αποχή ἀπὸ βαριά καὶ χορταστικά γεύματα καὶ τροφές για να υποβοηθηθούμε στὴν πραγματικὴ νηστεία, τὴν πνευματικὴ, ἡ ὁποία εἶναι ἡ στέρηση ἀπὸ τὴν αμαρτία καὶ ἡ μετάνοια μέσα ἀπὸ ἔργα ἀγάπης καὶ ὄχι καθήκοντος.!

Κάθε φορά μας δίνεται μια ευκαιρία να στερηθούμε τις συνήθειες μας, περιλαμβανομένης καὶ τῆς τροφῆς για να χαρίσουμε αὐτὰ που θα χρησιμοποιούσαμε σε αὐτοὺς που στεροῦνται.

Καὶ αδειάζοντας ἀπὸ ἀνάγκες καὶ κυρίως τὴν ἀνάγκη ικανοποίησης τοῦ εαυτοῦ μας να αδειάσουμε ολόκληροι πρὸς τοὺς ἄλλους, ὅπως Εκείνος ἀδειασε(ἐκενώθη) στὴν ἀνθρώπινη φύση για χάρη ὅλων μας. Καὶ γνώρισε τὴν ἀδοξία καὶ τὴν ἀσχήμια για να μας δοξάσει καὶ να μας ωραιώσει. Τὴν στέρηση για να μας πλουτίσει. Τὸν θάνατο να μας ζωώσει.

Για εκατομμύρια ἀνθρώπους ἡ νηστεία ἀπὸ τροφές δεν εἶναι ἐπιλογή, οὔτε ἐποχιακὴ συνήθεια, οὔτε " ευκαιρία για ἀποτοξίνωση" (λόγια χορτάτων ἀνθρώπων). Εἴτε λόγῳ φτώχειας καὶ λιμοῦ, εἴτε ἀσθενείας. Εἴτε δεν τρώνε τίποτα, εἴτε τρώνε ὅ,τι βρουν, ὅταν καὶ ἀν το βρουν, εἴτε μποροῦν ἢ δεν μποροῦν να φάνε συγκεκριμένες τροφές.

Να εἴμαστε ευγνώμονες ἐπειδὴ μπορούμε να νηστεύουμε καὶ ἐπειδὴ μπορούμε να καταλύουμε ἀνά περιόδους. Τὸ πρῶτο γεγονός να εἶναι ἡ ευχαριστία για τα πάντα. Ὅλα εἶναι θέμα ευχαριστίας. Ἡ νηστεία ἀπὸ τροφές δεν εἶναι σπουδαίῳ κατόρθωμα. Προνόμιο εἶναι. Μὴ γκρινιάζετε.

Φιλοσοφεῖστε το στὴν καρδιά καὶ τὴν πράξη καὶ ωφεληθεῖτε εσεῖς οἱ ἴδιοι. Καλὴ σαρακοστή σε ὅλους!

Πρωτοπρεσβύτερος, Παντελεήμων Κρούσκος.

ΕΡΧΟΝΤΑΙ ΕΙΣΟΔΙΑ

Ἡ Εκκλησία πιστεύει σε μια θετική καί πνευματική κληρονομικότητα. Πόση πίστη, πόση καλωσύνη, πόσες γενιές ανθρώπων πού αγωνίστηκαν να ζήσουν την αγιότητα, δεν χρειάστηκαν πρίν το δένδρο της ιστορίας μπορέσει να βγάλει ένα τέτοιο υπέροχο καί εύωδιαστό λουλούδι - την Παρθένο Παναγία! Δυστυχώς όμως, ἡ κληρονομιά του κακου είναι πολύ πιο ορατή καί γνωστή σήμερα.

Υπάρχει τόσο κακό γύρω μας, ὥστε αὐτή ἡ πίστη στον ἄνθρωπο, στην ελευθερία του, στη δυνατότητα του να παραδίδει στίς μελλοντικές γενιές μια φωτεινή κληρονομιά καλωσύνης ἔχει σχεδόν εξατμιστεί κι ἔχει αντικατασταθεῖ ἀπό τον κυνισμό καί την υποψία...

Αὐτός ὁ εχθρικός κυνισμός καί ἡ αποθαρρυντική υποψία είναι ακριβώς ὅ,τι μας κάνει ν' απομακρυνόμαστε ἀπό την Εκκλησία, τη στιγμή πού αὐτή γιορτάζει με τέτοια χαρά καί πίστη, [ένα κορίτσι] στο ὅποιο συγκεντρώνεται ὅλη ἡ καλωσύνη, ἡ πνευματική ομορφιά, ἡ ἁρμονία καί ἡ τελειότητα, πού είναι στοιχεῖα της γνήσιας ἀνθρώπινης φύσεως.

Μέσα ἀπ' αὐτό το κορίτσι, ὁ Χριστός - το δῶρο του Θεοῦ, ἡ συνάντηση μαζί Του - ἐρχεται ν' αγκαλιάσει τον κόσμο. Εορτάζοντας, βρισκόμαστε ἤδη στον δρόμο προς τὴ Βηθλεέμ, κινούμενοι προς το χαρμόσυνο μυστήριο της Παναγίας ὡς Θεοτόκου.

Πρωτοπρεσβύτερος, Αλέξανδρος Σμέμαν.

ΙΕΡΑ ΑΓΡΥΠΝΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ

Την Πέμπτη 20 Νοεμβρίου καί ἀπό τις 20:30' θα τελεσθεῖ στο ναό μας ἀγρυπνία για τὴν εορτή των Εἰσοδίων της Θεοτόκου.

Ὅσοι ἐπιθυμοῦν να συμμετάσχουν στην ἀρτοκλασία παρακαλοῦνται να ἔλθουν σε συνεννόηση με τους ἐπιτρόπους.

ΟΝΟΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΑΡΑΚΟΣΤΗ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Ὅσοι ἐπιθυμοῦν να δώσουν ονόματα για μνημόνευση κατὰ τις θείες λειτουργίες της σαρακοστής των Χριστουγέννων **15 ἕως 24 Δεκεμβρίου**, παρακαλοῦνται να συμπληρώσουν τα ονόματά τους **ΜΟΝΟ** στα σχετικά δίπτυχα που θα βρουν στην εἴσοδο του ναοῦ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2025

▮ ναός είναι ανοικτός μισή ώρα πριν και κατά την διάρκεια των ακολουθιών.

01 Νοεμβρίου Σάββατον. *Κοσᾶ καὶ Λαμιανοῦ τῶν ἀναργύρων.*

07:30' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ 08:15' Ἡ θεία λειτουργία.

17:00' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ.

02 Νοεμβρίου ΚΥΡΙΑΚΗ. *Τῶν Ἀκινδύνων μαρτύρων.*

07:30' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ 08:45' Ἡ θεία λειτουργία.

07 Νοεμβρίου Παρασκευή. 17:00' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ.

08 Νοεμβρίου Σάββατον. *Τῶν Ταξιαρχῶν.*

07:30' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ 08:15' Ἡ θεία λειτουργία.

17:00' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ.

09 Νοεμβρίου ΚΥΡΙΑΚΗ. *Νεκταρίου ἐπισκόπου Πενταπόλεως.*

07:30' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ 08:45' ἡ θεία λειτουργία.

15 Νοεμβρίου Σάββατον. *Ἄρχεται ἡ νηστεία τῶν Χριστουγέννων.*

07:30' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ 08:15' Ἡ θεία λειτουργία.

16 Νοεμβρίου ΚΥΡΙΑΚΗ.

07:30' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ 08:45' ἡ θεία λειτουργία.

20 Νοεμβρίου Πέμπτη.

20:30' Ἀγρυπνία γιὰ τὴν ἑορτὴ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου..

22 Νοεμβρίου Σάββατον.

07:30' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ 08:15' Ἡ θεία λειτουργία.

17:00' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ.

23 Νοεμβρίου ΚΥΡΙΑΚΗ.

07:30' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ 08:45' ἡ θεία λειτουργία.

24 Νοεμβρίου Δευτέρα. 17:00' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ.

25 Νοεμβρίου Τρίτη. *Αἰκατερίνης μεγαλομάρτυρος.*

07:30' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ 08:15' ἡ θεία λειτουργία.

29 Νοεμβρίου Σάββατον.

07:30' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ 08:15' Ἡ θεία λειτουργία.

17:00' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ.

30 Νοεμβρίου ΚΥΡΙΑΚΗ. *Ἀνδρέου ἀποστόλου.*

07:30' Ἡ ἀκολουθία τοῦ ὄρθρου καὶ 08:45' ἡ θεία λειτουργία καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ αγιασμοῦ.

“ΥΔΩΡ ΖΩΗΣ”

Μηνιαία έκδοση του Ενοριακοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ζωοδόχου Πηγῆς Κάτω Πατησίων.
Ζαχαρία Παπαντωνίου 65, Τηλ/Fax: 210 8313 403, Τ.Κ. 111 45, ΑΘΗΝΑ
Υπεύθυνος ὑλης: Αρχιμ. Φώτιος Καραδήμας Πρόεδρος του Εκκλ. Συμβουλίου
Ιστοσελίδα I.N.: www.zoodochos.gr • E-mail: contact@zoodochos.gr